

LÆRINGSMILJØUTVALGET(LMU)

Læringsmiljøutvalget ved UiB er oppnevnt i henhold til
Lov om universiteter og høyskoler § 4-3.

Innkalling til møte i Læringsmiljøutvalget (LMU) – møte 1 2019

Tid: 30. januar, kl. 09.00-12.00

Sted: Det juridiske fakultet, Møterom 546, Magnus Lagabøtes plass

Sakliste:

I Godkjenning av innkalling og dagsorden

II Godkjenning av referat fra møtet 06.12.2018

III Korte orienteringer fra møtelederen

Sak 1/19 Oppfølging av saker fra forrige møte – Universell utforming av IKT; lesesalsreglement

Orienteringssak

Sak 2/19 Oppnevning av arbeidsgruppe for handlingsplanen for styrking av læringsmiljøet

Vedtakssak

Sak 3/19 Det videre arbeidet med lokalt læringsmiljøregelverk

Orienteringssak

Sak 4/19 Tiltak for forebygging av radikalisering og voldelig ekstremisme i UH-sektoren

Orienteringssak

Sak 5/19 Studentombudets årsrapport for 2018

Orienteringssak

Sak 6/19 Fadderordningen – Koordinator, ramme m.v.

Drøftingssak

Sak 7/19 Besøk ved Det juridiske fakultet

Drøftingssak

Sak 8/19 Eventuelt

Sak 9/19 Orienteringssaker

LÆRINGSMILJØUTVALGET(LMU)

Læringsmiljøutvalget ved UiB er oppnevnt i henhold til
Lov om universiteter og høyskoler § 4-3.

Referat fra møte i Læringsmiljøutvalget (LMU) – møte 6 2018

Tid: 6. desember, kl. 12.30-15.30

Sted: Det humanistiske fakultet, Møterom i 1. etasje, Harald Hårfagres gate 1

Til stede: Karl Harald Søvig, Tobias Bashevkin (vara), Anette Arneberg (vara), Runa Jakhelln, Sol Sandvik, Marita S. Solvang, Sylvi Leirvaag, Nikolai Klæboe, Even Berge, Christen Soleim, Thomas V. Kalvik, Hege Råkil, Bjørn Tore Sund (vara), Jonas Nikolaisen

Forfall: Oddrun Samdal, Trude Færevaa, Tore Burheim, Tora A. Seip, Tarjei E. Røsvoll (vara møtte for de tre sistnevnte)

Fra fakultetet (sak 52): Ranveig Lote, Claus Huitfeldt, Anne Karin Rambek (HSU), Vilde Akselberg (under omvisningen)

Fra universitetsdirektørens kontor: Janecke Veim (sak 50)

Fra sekretariatet: Per Gunnar Hillesøy

Sakliste:

I Godkjenning av innkalling og dagsorden

Innkallingen og dagsordenen ble godkjent

II Godkjenning av referat fra møtet 31.10.2018

Referatet ble godkjent

III Korte orienteringer fra møtelederen

Ingen særskilte

Sak 49/18 UiBs tilpasning til forskriften om universell utforming av IKT-løsninger

Drøftingssak

Bjørn Tore Sund innledet med en kort presentasjon.

Innspill i debatten:

- Ressurser til oppfølging er ikke avsatt. Hvordan sikrer vi det?
- Noen institusjoner, så som USN, tekster alle videnotat i dag. Det har vist seg at kostnadene ble mindre enn antatt.
- Vi må ikke la jussen skade eller sinke videreutvikling.

- Forelesningsformen er per definisjon muntlig. Det kan skape dilemmaer når de blir gjort digitalt tilgjengelige.
- Brukermedvirkning må sikres. Både studenter og vitenskapelige er brukere.
- Døvetolk er en ressurskrevende løsning (og er uansett ikke UU, men særskilt tilrettelegging).
- Kan avvik fra forskriften begrunnes pedagogisk?
- DIFI signaliserer en restriktiv holdning for sitt tilsynsarbeid. De synes likevel ikke å ha en fullgod forståelse for hvor stort omfanget av videonotat er i UH-sektoren.
- Vi trenger et offensivt ambisjonsnivå og en utfyllende tiltaksplan.
- Vi må få informasjon om andre institusjoners erfaringer.
-

Sak 50/18 GDPR – UiB, studenter og personvern

Orienteringssak

Janecke Veim innledet med en kort presentasjon.

- Kameraovervåking blir i liten grad brukt ved UiB; styret har ikke ønsket dette. Det er likevel grunn til å tro at det vil komme noen steder.
- Ett forhold som kan gi grunn til å bruke overvåking, er byggsikring. Det vil kreve en dokumentert interesseavveining og ulempereduserende tiltak.
- Volumet av databehandleravtaler har blitt stort. Ikke alle slike avtaler gjenspeiler reelle databehandlerforhold.
- Samtykke kan være et godt virkemiddel for å ivareta autonomi, men det er også begrensende.
- Mye nytt skjer, ikke minst har det kommet og vil komme redskaper som kan samle inn og behandle store mengder data. Dette byr på til dels nye problemstillinger, som kan være vanskelige.
- Undersøkelser av studentatferd er et nærliggende eksempel. Det kan gi meget verdifulle data, men krever behandlingsgrunnlag.
- Ikke alt har fasit. Utstrakt kommunikasjon kreves.
- Fakultetene trenger oppfølging for å sikre at de er bevisst sitt ansvar.

Sak 51/18 Utvidet åpningstid på lesesaler i eksamensperioder

Drøftingssak

Innspill i debatten:

- Det gjelder lokal selvråderett, ved at fakultetene avgjør hvilke bygg/rom som skal være åpne når.
- Kunnskapsgrunnet er svakere enn ønskelig.
- Sentralt plassert åpen lesesal er et lite praktisk alternativ.
- Det må avgjøres om tilgangen skal være begrenset med adgangskort eller ikke.
- Noen bygg er allerede døgnåpne.
- Alenearbeid kan gi sikkerhetsrisiko.

- Det bør høres med SU-ene for å finne ut hva som er praksis i dag.
- Hva skal være regler, og hva skal være oppfordringer?
- Det er behov for at noe er døgnåpent, og det er behov for regler.
- Det bør opprettes en arbeidsgruppe, som legger fram et forslag for LMU. EIA, fakultetene, studentene og SA bør være med i gruppen.

Sak 52/18 Besøk ved Det humanistiske fakultet

Drøftingssak

Saken startet med omvisning på Lektors kontor på Sydneshaugen skole. Dette er et sosialt samlingssted, som også kan brukes til arbeid med studiene. Det er nyetablert, og har så langt vist seg svært vellykket. Omvisningen fortsatte på en nyrehabilitert lesesal i 4. etasje på Sydneshaugen. Studentene vurderer også denne som en vinning, selv om det er noen forhold som ikke er optimale. Det som ble påpekt, var at det er for få stikkontakter; de kontaktene som finnes, er ikke brukbare for alle, fordi de er på veggen og dermed for langt unna mange av leseplassene. Det er også noen problemer med temperaturen (for kaldt) og med lys. Det var uheldig at det ikke ble holdt noen ferdigbefaring før lokalet ble tatt i bruk. Da kunne disse forholdene blitt påpekt raskt, og kan hende utbedret også.

Andre innspill i samtalen etter omvisningen:

- Rullestoltilgang til HF-bygget. Dette er OK på ukedager, men svært vanskelig i helgene. EIA bemerket at vektertjenesten kan hjelpe. Alternativt kan porten holdes åpent. Dette er antakelig mindre problematisk nå enn da rusmiljøene var sterkt til stede i Nygårdsparken.
- Skifte av varmpumpe på Sydneshaugen skole har gitt en del utfordringer.
- Fakultetet viste til oppgraderingen av lesesaler i 4. etasje på Sydneshaugen, jf. omvisningen. Det er også et prosjekt for oppgradering av masterlesesaler.
- Fakultetet har fått strategimidler til å øke antallet kollokvieledere.
- For studentmottaket har fakultetet adoptert MN-modellen. Dette har pågått i flere år. Nytt i 2018 var et eget mottak for årsstudentene. Det har kommet gode tilbakemeldinger på det.
- Som kollokvieledere brukes masterstudenter eller ferske mastere. Dette er ment som et tillegg til forelesninger/seminarer. Fakultetet ønsker en strukturert opplæring av kollokvieledere. HSU kommenterte at det bør komme mer informasjon til studentene om hva kollokviene er.
- Det er knapphet på rom til egenorganiserte kollokvier.
- Obligatorisk undervisning er bra for mange, også for læringsmiljøet.
- Det er press på fakultetets lesesalsplasser.
- Det er faste møtepunkter mellom fakultetet og studentene; faste møter gjennom året og lunsjer med ledelsen og HSU.
- Det er til tider vanskelig å få god kommunikasjon mellom fagutvalgene og HSU. Dette vil forhåpentligvis bli bedre når det kommer på plass en organisasjonssekretær (60% stilling), som bl.a. skal følge opp studentutvalgene.
- Si Fra har vært positivt. Arbeidsbyrden har ikke vært overveldende. Ting som kommer i Si Fra, men som hører til andre steder (f.eks. i Lydia), blir videresendt til riktig sted.

Sak 53/18 Eventuelt

Ingen saker.

Sak 54/18 Orienteringssaker

Ingen saker.

**UNIVERSITETET I BERGEN
LÆRINGSMILJØUTVALGET(LMU)**

**Sak 1/19 Oppfølging av saker fra forrige møte – Universell
utforming av IKT; lesesalsreglement**

Notat fra Studieadministrativ avdeling
Orienteringssak

Notat**Til: Læringsmiljøutvalget****Fra: Studieadministrativ avdeling****Møte: 30. januar 2019****Sak: Oppfølging av saker fra forrige møte – Universell utforming av IKT; lesesalsreglement**

Bakgrunn

Dette gjelder sak 49 og sak 51 fra forrige LMU-møte.

- Lesesalsreglement

Det er sendt ut brev til fakultetene, Universitetsbiblioteket og Studentparlamentet, jf. vedlegget. Det har kommet svar fra tre fakulteter, og fra UB, også vedlagt. Studieadministrativ avdeling tar sikte på å få en arbeidsgruppe i gang med det første. Hvor lang tid saken vil ta, er noe usikkert. Det er ønskelig med behandling i både LMU, Utdanningsutvalget og styret i løpet av vårsemesteret. En tentativ plan kan derfor være:

- Innstilling fra arbeidsgruppe ca. uke 10
- Behandling i LMU 28.03.
- Videre bearbeiding, ev. med høring, i april.
- Behandling i UU 09.05.
- Styrebehandling 29.05.

Med en slik plan, kan det ikke forventes at arbeidsgruppen skal avklare alle spørsmål, men den må legge til rette for at nødvendige avklaringer kan komme i LMU/UU før styrebehandlingen.

- Universell utforming av IKT-løsninger

Dette er fulgt opp i møte mellom Studieadministrativ avdeling, IT-avdelingen og Kommunikasjonsavdelingen 23.01. Det blir etablert en ressursgruppe som skal kartlegge hvilke tiltak som er nødvendige, og ellers sørge for framdrift i saken.

Saken legges fram for Læringsmiljøutvalget til orientering.

23.01.19/PEH

**UNIVERSITETET I BERGEN
LÆRINGSMILJØUTVALGET(LMU)**

Sak 2/19 Oppnevning av arbeidsgruppe for handlingsplanen for styrking av læringsmiljøet

Notat fra Studieadministrativ avdeling
Vedtaks sak

Notat

Til: Læringsmiljøutvalget

Fra: Studieadministrativ avdeling

Møte: 30. januar 2019

Sak: Oppnevning av arbeidsgruppe for handlingsplanen for styrking av læringsmiljøet

Bakgrunn

Saken var til behandling i forrige LMU-møte (sak 50/18). Den gjeldende handlingsplanen løper ut i 2019 og det trengs derfor en ny plan. Det er allerede holdt et innledende, uformelt møte med representanter for SA, HR (HMS-seksjonen) og studentene (flere var invitert, men hadde sykdomsforfall).

Tidsplanen

- Arbeidsgruppen oppnevnes LMU 30.01.
- Den legger fram en skisse til plan i LMU 28.03.
- Skissen, samt LMUs innspill, presenteres for Utdanningsutvalget 09.05.
- Arbeidsgruppen legger fram et utkast til plan i LMU 12.06.
- Planen legges fram for vedtak i universitetsstyret 29.08.

Momenter som ble drøftet i det innledende møtet

- Ambisjonsnivå og realisme; balansegangen
- Abstraksjons- og konkretiseringsnivå
- Rullering/oppdatering/ny plan? Hvor vidt skal planarbeidet legges opp?
- Ett dokument eller to (handlingsplan og tiltaksplan)?
- Handlingsplanen i forhold til annet planverk/ressurser hos UiB og andre, særlig Sammen
- Ressurser som kan være nyttige i planarbeidet og oppfølgingen, så som Lydia, Si Fra m.v.
- Har det kommet opp nye innsatsområder som bør inn i planen?
- Ansvarliggjøring av styret, særlig med tanke på å avsette midler til tiltakene.

Noen av tiltakene (delmål i den gjeldende handlingsplanens terminologi) er langsiktige, og kan i prinsippet stå i alle planer for all framtid, så som å overvåke inneklima. Andre er mer spesifikke, så som utbedringer/rehabiliteringer av navngitte bygninger. Videre er noen tiltak angitt som at man skal «etablere», «igangsette» eller «sørge for» noe. Dette sier ikke nødvendigvis noe om hvor konkrete eller gjennomførbare de er i en planperiode. Tiltak som etter sin art vil være med oss gjennom flere planperioder, kan ha god framgang i en periode, men må likevel videreføres. Andre, som framstår som enkeltprosjekter, kan ha liten framdrift i den enkelte planperioden, for eksempel fordi det ikke lykkes å få midler til dem. Dette kan gi utfordringer for planarbeidet og oppfølgingen. Det kan likevel være gode grunner til å ha en plan med både langsiktige, kontinuerlige mål og mål av typen enkeltprosjekter.

For at en plan skal bli effektiv, er det ønskelig at den henger godt sammen med andre planer og strategier, og arbeidsgruppen bør legge vekt på å gjøre seg kjent med relevante dokumenter her, både gjeldende og kommende. Videre bør planen utformes slik at det blir

minst mulig krevende å rapportere på den, både for enhetene i sentraladministrasjonen og fakultetene.

Sammensetning av arbeidsgruppen

Noen personer er allerede forespurt, og har sagt ja:

- Eiendomsavdelingen (seniorrådgiver Elin Horntvedt)
- IT-avdelingen (overingeniør Stig Hoff)
- HR-avdelingen (HMS-seksjonen; seniorrådgiver Runa Jakhelln)
- Rådgiver Thomas V. Kalvik (ressursperson, studenter med funksjonsnedsettelse)
- Studentparlamentet (Nikolai Klæboe og Jonas Nikolaisen)

Andre som bør være med, er selvsagt fakultetene, med en eller to personer. Sammen er også aktuelle, men ikke nødvendigvis med fast medlem i gruppen. Studieadministrativ avdeling vil være sekretariat for planarbeidet.

Forslag til vedtak:

Læringsmiljøutvalget oppnevner en arbeidsgruppe som skal legge fram forslag til handlingsplan for styrking av læringsmiljøet for neste planperiode. Som medlemmer i gruppen oppnevnes:

- Seniorrådgiver Elin Horntvedt, Eiendomsavdelingen
- Overingeniør Stig Hoff, IT-avdelingen
- Seniorrådgiver Runa Jakhelln, HR-avdelingen
- Rådgiver Thomas Kalvik, Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet
- Student Nikolai Klæboe, Studentparlamentet
- Student Jonas Nikolaisen, Studentparlamentet
- Ytterligere en fakultetsrepresentant (etter forslag fra fakultetene)

Forslaget bør inneholde både overordnede mål og spesifikke tiltak.

23.01.19/PEH

**UNIVERSITETET I BERGEN
LÆRINGSMILJØUTVALGET(LMU)**

Sak 3/19 Det videre arbeidet med lokalt læringsmiljøregelverk

Notat fra Studieadministrativ avdeling
Orienteringssak

Notat**Til: Læringsmiljøutvalget****Fra: Studieadministrativ avdeling****Møte: 30. januar 2019****Sak: Det videre arbeidet med lokalt læringsmiljøregelverk**

Bakgrunn

Saken var første gang oppe i LMUs møte 31.10.18. Et hovedsynspunkt som LMU samlet seg om der, var at det i første omgang trengs en kartlegging av eksisterende regler, retningslinjer og praksiser. Videre må målsetningen være tydelig, og arbeidet bør integreres med andre relevante prosesser og dokumenter, innenfor områder som for eksempel HMS, fysisk læringsmiljø osv.

Studieadministrativ avdeling ønsker å gå videre med dette arbeidet, og i første omgang vil vi konsentrere oss en kartlegging, der vi begynner med Eiendomsavdelingens ansvarsområde. Hensikten er å få fram og systematisere relevant stoff om læringsmiljø. Det har også kommet fram ønske om en lignende systematisering når det gjelder studenter i laboratoriearbeid, i felt, på tokt og ellers i forskningsarbeid og studentaktiv læring. Naturlige samarbeidspartnere der vil være fakultetene, og i første omgang de som har stort omfang av lab/felt/tokt, samt HR-avdelingen (relevante HMS-regler og –rutiner). Dette arbeidet vil gi et bedre grunnlag for å vurdere en videre, helhetlig oppfølging.

Saken legges fram for Læringsmiljøutvalget til orientering.

23.01.19/PEH

**UNIVERSITETET I BERGEN
LÆRINGSMILJØUTVALGET(LMU)**

**Sak 4/19 Tiltak for forebygging av radikalisering og voldelig
ekstremisme i UH-sektoren**

Notat fra Studieadministrativ avdeling
Orienteringssak

Notat**Til: Læringsmiljøutvalget****Fra: Studieadministrativ avdeling****Møte: 30. januar 2019****Sak: Tiltak for forebygging av radikaliserings og voldelig ekstremisme i UH-sektoren**

Bakgrunn

Rådet for samfunnssikkerhet og beredskap i kunnskapssektoren, Beredskapsrådet, sendte i oktober på høring et dokument som nevnt i overskriften. I dokumentet er det gjort kort greie for hva Beredskapsrådet er og hva det gjør. Videre går man gjennom faglig fundament og verdigrunnlag, sentrale begreper og definisjoner og politisk grunnlag, før det gjøres greie for UH-sektorens ansvar, trusselbilde og forebygging på ulike nivå. Til slutt kommer et forslag til tiltaksliste og en oversikt over relevante dokumenter og lenker.

Tiltakslisten har tre hovedpunkter, med en rekke underpunkter. Hovedpunktene er:

- Meningsbrytning og tillitsbygging
- Studentvelferd og læringsmiljø
- Sikkerhetsrettede tiltak

Det er lagt vekt på balansen mellom akademisk frihet og kultur, hensynet til studentvelferd og læringsmiljø, og ansvaret for sikkerhet, både for ansatte, studenter, bygninger og infrastruktur. Videre poengteres det at en tiltaksliste av dette slaget jevnlig må revideres og revideres.

UiB har i sitt høringsvar vurdert det slik at tiltakene gir en god balanse mellom akademisk frihet, meningsbrytning og tillitsbygging. Det er gitt merknader til to sikkerhetsrettede tiltak, der man mener at hovedvekten må ligge på forebygging, herunder læringsmiljø.

For øvrig viser vi til høringsdokumentet og høringssvaret.

Saken legges fram for Læringsmiljøutvalget til orientering.

23.01.19/PEH

**UNIVERSITETET I BERGEN
LÆRINGSMILJØUTVALGET(LMU)**

Sak 5/19 Studentombudets årsrapport for 2018

Notat fra Studieadministrativ avdeling
Orienteringssak (muntlig)

Notat

Til: Læringsmiljøutvalget
Fra: Studieadministrativ avdeling
Møte: 30. januar 2019
Sak: Rapport fra nettverk for tilrettelegging 2017

Bakgrunn

Som Læringsmiljøutvalget er kjent med fra før, utarbeider Studentombudet hvert år en rapport om sin virksomhet. Primæradressaten for denne er universitetsstyret, men det er også vanlig at den blir tatt opp i LMU. Årets første møte i LMU kommer så tidlig at rapporten neppe er helt ferdig, og den vil derfor ikke bli lagt fram i fullstendig form.

Studentombud Sylvi Leirvaag vil gi en kort muntlig orientering om hovedpunkter i rapporten.

Saken legges fram for Læringsmiljøutvalget til orientering.

23.01.19/PEH

**UNIVERSITETET I BERGEN
LÆRINGSMILJØUTVALGET(LMU)**

Sak 6/19 Fadderordningen – Koordinator, ramme m.v.

Notat fra Studieadministrativ avdeling
Drøftingssak

Notat

Til: Læringsmiljøutvalget
Fra: Studieadministrativ avdeling
Møte: 31. januar 2018
Sak: Fadderordningen – Koordinator, ramme m.v.

Bakgrunn

Fadderordningen ved UiB er en veletablert ordning, og LMU får hvert år flere saker om dette til behandling. For 2019 er det nå tilsatt en fadderkoordinator, Sara Ebling Nordbø, som også var fadderkoordinator i 2018. Hun har tiltrådt i stillingen, og det er svært positivt at koordinatoren kommer på plass så tidlig på året.

En av de viktigste rollene LMU har i forbindelse med fadderordningen, er å tildele midler fra den sentrale fadderpotten. Studieadministrativ avdeling legger opp til at midlene blir lyst ut i uke 5 eller 6. Forhåpentligvis kan søknadsfristen settes til tidlig i uke 11, slik at det blir mulig for en komité å gå gjennom søknadene og lage innstilling i løpet av uke 12. Da kan tildelingen skje i LMUs møte 28. mars.

Den samlede potten har de siste to årene vært på 600 000 kroner, og av dette har 60 000 vært reservert til SMS-systemet. Læringsmiljøutvalget har tidligere fått rapport om bruken av midlene. Utlysingsbrevet fra 2018 ligger ved.

Videre ble det den 16.01. holdt et seminar om fadderordningen, med bred deltakelse. Blant temaene der, var alkoholbruk, uønsket seksuell oppmerksomhet, beredskap og rapporteringsverktøy, og flere andre. Ved behandlingen av saken i LMU vil fadderkoordinator Sara Nordbø og AU-medlem i Studentparlamentet, Maren Iversen, være til stede.

På bakgrunn av dette legges saken fram til drøfting.

23.01.19/PEH

**UNIVERSITETET I BERGEN
LÆRINGSMILJØUTVALGET(LMU)**

Sak 7/19

Møte med Det juridiske fakultet

Notat fra Studieadministrativ avdeling
Drøftings sak

Notat

Til: Læringsmiljøutvalget
Fra: Studieadministrativ avdeling
Møte: 30. januar 2019
Sak: Møte med Det juridiske fakultet

Bakgrunn

Læringsmiljøutvalget har siden 2009 foretatt såkalte "tilsynsrunder" til alle fakultetene for å kunne danne seg et overblikk over hvordan det helhetlige læringsmiljøet blir ivaretatt på fakultetsnivå. Disse besøkene er blitt innledet med en times diskusjon med representanter fra fakultetet, både ansatte og studenter.

På møtet 7. juni 2010 vedtok LMU å fortsette besøksrunden til fakultetene. Utvalget anser møtene med fakultetene som nyttige og verdifulle for utvalget. Samtidig er møtene med på å synliggjøre LMUs arbeid ovenfor fakultetene. I forbindelse med en ny runde er det også aktuelt å se på oppfølgingen av eventuelle problemstillinger som ble diskutert på forrige besøk.

Hovedhensikten med besøket er at utvalget skal kunne drøfte læringsmiljø og problemer/utfordringer knyttet til dette direkte med representanter for studenter og ansatte ved de enkelte fakultet.

Det legges opp til en omvisning og en uformell diskusjon med utgangspunkt i følgende:

- Undervisningslokaler
- Lesesaler og leseplasser
- Møteplasser for studentene
- Det psykososiale læringsmiljøet
- Studentutvalgenes rolle i læringsmiljøarbeidet
- Retningslinjer for håndtering av læringsmiljøspørsmål

Tema for drøfting

Hovedhensikten med besøket er at utvalget skal bli bedre kjent med det lokale læringsmiljøet og drøfte problemer/utfordringer knyttet til dette direkte med representanter for studenter og ansatte ved de enkelte fakultetene.

På bakgrunn av dette legges saken fram til drøfting.

23.01.19/PEH

Vedlegg: Utdrag fra referatet fra LMUs siste møte med Det juridiske fakultet; desember 2017

Fakultetet møtte med representanter som nevnt i innledningen.

- Fakultetet er lite med tanke på antall studieprogrammer, men stort i antall studenter. Gjennomstrømningen er god. Det jobbes mye med digitalisering og internasjonalisering.

- Mange opplever sterkt karakterpress. Et utslag av dette er mange sensurklager, og stor ressursbruk på klager (totalt om lag 3 årsverk).

- JSU forteller at flere enn antatt sliter psykisk og sosialt. JSU har hatt kampanjen Jusspust, som er omtalt i flere saker for LMU tidligere. Det er innført tiltak for mer inkluderende miljø, så som kollokvieordning.
- Ensomhet er en vesentlig utfordring for mange. Her kan også JSU bidra. Sammen bidrar til opplæring av arbeidsgruppeledere.
- Det kommer fortsatt klager på innklimaet.
- Alle rom er ikke godt utformet for undervisnings- og vurderingsformer som er vanlige i dag. Fakultetet har god dialog med EIA.



Fakultetene
Universitetsbiblioteket
Studentparlamentet

Referanse
2019/501-PEH

Dato
09.01.2019

Revisjon av lesesalsreglementet for UiB

Det har kommet henvendelser om at det gjeldende [lesesalsreglementet](#) for UiB ikke lenger er tjenlig, og bør revideres. Dette har fått tilslutning i Læringsmiljøutvalget, og Studieadministrativ avdeling vil derfor starte en prosess for å utarbeide et nytt reglement.

Prosessen

Vi tar sikte på å sette sammen en arbeidsgruppe, med representanter for fakultetene og studentene. Andre instanser som kan være aktuelle i gruppen, ev. som bidragsyttere på andre måter, er Eiendomsavdelingen og Universitetsbiblioteket. Gruppen lager et utkast, som så vil bli behandlet i både Læringsmiljøutvalget og Utdanningsutvalget. Endelig vedtak bør, slik vi ser det i dag, gjøres i universitetsstyret.

Problemstillinger og prinsipper i arbeidet

- Institusjonelle og lokale hensyn

Vi antar at i hvert fall noen overordnede prinsipper bør fastslås i et institusjonelt reglement, og i prosessen blir det sentralt å identifisere slike prinsipper. Samtidig ønsker vi et enklere og mindre detaljert reglement enn dagens. Noen hensyn som synes å være viktige, er:

- Et passende detaljeringsnivå
- At det lokale handlingsrommet, herunder studentmedvirkning, ikke blir unødig innskrenket
- Rasjonell arealutnyttelse
- Kultur- og identitetsbygging
- Enkel forvaltning i det daglige
- Håndhevingshensyn
- Personvern

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Spørsmålet om åpningstider på lesesaler er neppe egnet til regulering i et sentralt reglement, men vi er kjent med at det er en aktuell problemstilling.

Spørsmål til adressatene

Vi vil be om:

1. Foreløpige innspill til prosessen og til realitetene.
2. Forslag til medlemmer i en arbeidsgruppe (vi tar sikte på inntil to medlemmer fra fakultetsnivået)
3. Eventuelle innspill om gode eksempler/modeller fra andre institusjoner.

Fristen settes til **21. januar**. Vi minner i den forbindelse om at det vil bli anledning til videre innspill før et nytt reglement skal vedtas.

Vennlig hilsen

Christen Soleim
avdelingsdirektør

Per Gunnar Hillesøy
seniorrådgiver

Kopi: Universitetsdirektørens kontor, Eiendomsavdelingen



Studieadministrativ avdeling

Referanse

2019/501-MARIHAU

Dato

17.01.2019

Svar fra Det juridiske fakultet - Revisjon av lesesalsreglementet for UiB

Foreløpig innspill til prosessen og til realitetene

Fakultetet støtter både tiltaket og prosessen som er skissert i notatet og vi har foreløpig ingen spill. Studentutvalg ved fakultetet er informert om prosessen. Det kan komme innspill og tilbakemeldinger fra utvalget.

Forslag til medlemmer i en arbeidsgruppe

Marianne Hauger forslås som medlem i arbeidsgruppen fra fakultetet.

Vennlig hilsen

Nina Østensen
seniorrådgiver

Marianne Hauger
seniorkonsulent

Kopi
Per Gunnar Hillesøy

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte



Studieadministrativ avdeling

Referanse

2019/501-MAB

Dato

22.01.2019

Svar fra Det medisinske fakultet - revisjon av lesesalsreglementet for UiB

Vi viser til brev av 9. januar 2019 om revisjon av lesesalsreglement for UiB.

Ved Det medisinske fakultet ønsker vi et lesesalsreglement som er enklere å tolke og bruke i det daglige, gjerne med underpunkter. I dagens reglement er det eksempelvis vanskelig å forstå hva som menes med begrepene fortrinnsrett, faste og reserverte lesesalsplasser.

Det nye lesesalsreglementet bør også regulere elektronisk bestilling av gruppe/kollokvierom og pc-stuer.

Marit Bergheim kan delta i arbeidsgruppen fra vår side.

Vennlig hilsen

Ørjan Leren
seksjonssjef

Marit Bergheim
Seniorkonsulent

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte



Studieadministrativ avdeling

Referanse

2019/501-THKA

Dato

15.01.2019

Svar fra Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet - revisjon av lesesalsreglementet for UiB

Vi viser til brev av 09.01.19, der fakultetene bes om innspill til prosessen for revisjon av lesesalsreglementet ved UiB. Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet har følgende innspill til spørsmålene som er stilt i brevet «Revisjon av lesesalsreglementet for UiB».

Til prosess og realitetene

Vi ønsker å stille spørsmål om det er nødvendig å opprette en arbeidsgruppe for å jobbe med en revisjon av reglementet? Bakgrunnen til spørsmålsstillingen er at vi har en presset studieadministrasjon der det foregår mange prosesser og arbeidsgrupper både lokalt og sentralt på UiB.

Vi vil istedenfor gjerne foreslå at SA (eventuelt i samråd med arbeidsutvalget i studentparlamentet) lager et forslag til revisjon av lesesalsreglementet som så går på høring til fakultetene, universitetsbiblioteket og relevante avdelinger.

Fakultetene kan da selv ta ansvar for å koble på studentutvalg i høringsrunden.

Når det kommer til realitetene i revisjonen er det viktig at man gir fakultetene stort nok spillerom til å gjøre egne justeringer og evt. utfyllende regler etter egne interne prioriteringer og hensyn. Dette kan for eksempel være frihet til å prioritere plasser til ulike studentgrupper (master og studentutvalg) og begrense tilganger etter sikkerhetsmessige hensyn (f.eks tilgang til lesesaler i nærhet av laboratorier).

En stor del av lesesalsplassene ved Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet er inne på realfagbiblioteket, det betyr at universitetsbiblioteket er en viktig aktør i dette arbeidet, uansett om det blir satt ned en arbeidsgruppe eller om det sendes ut et forslag på høring. I tillegg så blir en stor del av lesesalsplassene administrert og regulert i sin helhet av fagmiljøene (spesielt for masterstudenter men også på lavere grad) så det er viktig å være klar over at eierskapet til ulike lesesaler kan variere stort mellom og innad et fakultet.

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Det matematisk-naturvitenskapelige
fakultet
Telefon 55582062
post@mnfa.uib.no

Postadresse
Postboks 7803
5020 Bergen

Besøksadresse
Allegaten 41
Bergen

Saksbehandler
Thomas Kalvik
55588940

Andre momenter man bør vurdere er balansen mellom lesesalsplasser, arbeidsplasser og rom som er åpne for studentbooking. Skal det være et eget reglement for disse eller skal man ha et reglement som innebefatter alle typer flater studentene studerer på?

Forslag til medlemmer i arbeidsgruppe

Hvis det nedsettes en arbeidsgruppe for revisjon av lesesalsreglementet, vurderer vi det slik at det ikke er hensiktsmessig at MN-fakultetet er representert. Bakgrunnen for det er at lesesalsplassene for masterstudenter på Det matematisk-naturvitenskaplige fakultet i stor grad er administrert og regulert av de ulike fagmiljøene og en stor del av lesesalsplassene for lavere grad er inne på realfagbiblioteket sine områder.

Vennlig hilsen

Ingrid Christensen
seksjonsleder

Thomas Kalvik
rådgiver



Studieadministrativ avdeling

Referanse

2019/501-MAM

Dato

22.01.2019

Revisjon av lesesalsreglementet for UiB - svar fra Universitetsbiblioteket

Vi viser til brev av 09.01.2019.

Universitetsbiblioteket kan gjerne komme med innspill, og evt. bidra i prosessen. Både lesesals- og generelt ordensreglement er aktuelt for UB, spesielt også med tanke på mulige fremtidige meråpne (ubetjente) bibliotek.

Trude Færevaag blir kontaktperson for UB.

Vennlig hilsen

Trude Færevaag
ass. bibliotekdirektør

Marie Morken
seniorrådgiver

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Rådet for samfunnssikkerhet og beredskap i kunnskapssektoren, Beredskapsrådet

c/o sekretariatet: post@beredskapsradet.no

Universitetet i Stavanger

Postboks 8600 Forus

4036 Stavanger

Forslag til tiltak for forebygging av radikaliserings og voldelig ekstremisme i universitets- og høyskolesektoren

«DET HVILER ET ANSVAR PÅ HVER ENKELT AV OSS I FOREBYGGINGEN AV RADIKALISERING OG VOLDELIG EKSTREMISME» - statsminister Erna Solberg

1. Bakgrunn om Beredskapsrådet

Beredskapsrådet er etablert for å styrke arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap (SoB) i et bredt lag av kunnskapssektoren. Rådet ble etablert av Kunnskapsdepartementet (KD) januar 2017 og består av 14 medlemmer fra høyere offentlige og private utdanningsinstitusjoner, folkehøgskolene, fagskoler, studentorganisasjoner og -samskipnader samt Utdanningsdirektoratet (Udir).

Siktemålet er at statlige og private institusjoner opparbeider seg kunnskap om SoB-feltet slik at de kan arbeide systematisk og godt med dette. Aktuelle tema er forebyggende arbeid, risiko- og sårbarhetsanalyser, beredskapsplaner, kriseorganisering og -håndtering, øvelser, informasjonssikkerhet samt andre temaer med grenseflater mot samfunnssikkerhet og beredskap.

Forebygging av radikaliserings og voldelig ekstremisme blant studenter i UH-sektoren skal gis særlig prioritet, og dette dokumentet inngår som en sentral del av dette arbeidet. Temaet har vært gjenstand for inngående diskusjoner i Beredskapsrådet og i sekretariatet ved UiS, og tiltakslista vil bli forankret i kunnskapssektoren.

2. Faglig fundament og verdigrunnlag

Til grunn for innholdet i dette dokumentet ligger en rekke lover, offisielle styringsdokument, handlingsplaner og retningslinjer, nasjonal og internasjonal forskningslitteratur, medieoppslag og kronikker samt foredrag og presentasjoner ved ulike relevante konferanser (se kildeliste).

Dokumentet bygger på prinsippene om akademisk frihet og verdigrunnlaget høyere utdanning er tuftet på, noe som studenter og ansatte må ha et bevisst forhold til. Akademisk frihet innebærer at forskere og studenter fritt kan undersøke ethvert fagfelt og gi uttrykk for sine faglige synspunkter. Akademisk frihet innebærer således at forskere skal kunne formidle idéer eller fakta, også slike som er ubehagelige for myndighetene eller politiske/religiøse grupperinger.

3. Sentrale begreper og definisjoner

Begrepene «radikaliserings» og «voldelig ekstremisme» er vanskelige å definere presist, og fagfolk strider om det faktiske innholdet. Fra gammelt av er det å være radikal en dyd, særlig i akademiske kretser. Radikal fra latin (radix) betyr «rot» eller «grunnleggende». Å være radikal kan etymologisk sies å handle

om å gå til roten av et problem for å kunne gjøre en grunnleggende endring. Begrepet innebærer opprinnelig ikke et bud om terror eller vold.

Regjeringen beskriver i den nasjonale veilederen fra 2015 radikaliserings som *«en prosess der en person eller gruppe i økende grad aksepterer bruk av vold som virkemiddel for å nå politiske, ideologiske eller religiøse mål, og hvor voldelig ekstremisme kan bli en følge»* (Justis- og beredskapsdepartementet, 2015:13). PST og flere andre aktører i Norge benytter noenlunde tilsvarende definisjon av radikaliserings. I dette dokumentet legges Regjeringens definisjon på radikaliserings til grunn.

Voldelig ekstremisme er i denne konteksten forstått som aktiviteten til personer og grupperinger som er villig til å bruke vold for å nå sine politiske, ideologiske eller religiøse mål. Med ekstremisme menes her at man a) kun aksepterer egne meninger og b) mener det er legitimt å ty til vold for å få gjennomslag for sine meninger (politiske mål). Noen forstår ekstremisme som ekstreme meninger, meninger som skiller seg veldig mye fra flertallets meninger. Demokratisk sett er det imidlertid viktig å skille skarpt ved legitimering av vold. Det er også verd å påpeke at «ekstremisme» er et relasjonelt begrep, noe er ekstremt i forhold til noe annet. Hva som er ekstremt – og hvilket omfang det ekstreme har – vil variere over tid, geografiske avstander og kulturelle skiller.

Begrepet «forebyggende» kan enkelt defineres som *arbeid for å forhindre at en uønsket hendelse finner sted*. Når man snakker om uønskede hendelser i forhold til radikaliserings er det viktig å påpeke at den uønskede hendelsen i denne sammenheng er det å utøve vold, og ikke å forhindre at studenter og ansatte skal få lov til å ha egne meninger. UH-sektoren er en naturlig arena for å promotere demokratiske verdier og debattere viktige samfunnsutfordringer. Akademia skal vise høy toleranse for ytterpunkter og radikale meninger, være en inkluderende arena som ivaretar et mangfold av studenter med ulike kulturelle, ideologiske og religiøse bakgrunner og synspunkter, samt verne om og dyrke fram yrings- og organisasjonsfrihet. Også det EU-finansierte Radicalisation Awareness Network (RAN) utpeker kunnskapssektoren som et sentralt samfunnsområde med en unik mulighet til å bidra i arbeidet med å forebygge radikaliserings og voldelig ekstremisme.

«Utenforskap» er et uttrykk som i dagligtale brukes om mangelfull sosial tilhørighet til storsamfunnet. Uttrykket beskriver en situasjon der enkeltmennesker eller grupper av mennesker ikke føler seg inkludert i samfunnet, på grunn av for eksempel mobbing, marginaliserings eller mangelfull språklig eller kulturell tilknytning.

4. Politisk grunnlag

Ansvar for å forebygge radikaliserings og voldelig ekstremisme er i dag et felles samfunnsansvar. Forebyggingsansvaret inkluderer dermed også kunnskapssektoren. Det fins ingen raske løsninger på utfordringen. Radikaliserings og voldelig ekstremisme er resultat av sammensatte og komplekse prosesser som pågår over tid, som har mange årsaker og mange forgreininger. Som daværende kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen påpekte i åpningstalen på Beredskapsrådets konferanse om dette temaet i Stavanger 5.januar 2018:

«Radikaliserings og ekstremisme er ikke noe universiteter og høyskoler kan løse på egenhånd. Dette er store samfunns-utfordringer. Det er ikke mange "skarpe eller spisse" tiltak vi snakker om fra vår side – det hører til hos politiet. Jeg mener heller ikke det er ønskelig at det skal utvikle seg en kontroll- og overvåkingskultur ved universitet- og høyskoler. Det kan til og med virke mot sin hensikt. Men vi må følge med på hva som skjer på campus. Det betyr først og fremst å jobbe forebyggende.»

5. UH-sektorens ansvar

UH-sektorens selvstendige ansvar framgår av ulike styringsdokumenter og retningslinjer som ligger til grunn for dette dokumentet. I DSBs nye «Veileder til forskrift om kommunal beredskapsplikt» (2018) er det framhevet side 16: «*Videregående skoler, høyskoler og universitet mv. har ansvar for sikkerhet og beredskap for egne ansatte og elever/studenter.*»

I tillegg framkommer det i «Instruks for departementenes arbeid med samfunnssikkerhet» kapittel 4 punkt 3 som krav at hvert departement «*iverksetter nødvendige kompenserende tiltak som reduserer sannsynligheten for – og konsekvensene av – uønskede hendelser i egen sektor.*».

Ansaret for beredskap, forebygging og varsling er altså formelt påpekt, men må ikke ses isolert. Norske kommuner har plikt til å ivareta befolkningens sikkerhet og trygghet, jf. sivilbeskyttelsesloven og forskrift om kommunal beredskapsplikt, og dette inkluderer også tilsatte og studenter i akademisk sektor i den enkelte kommune. Igjen ser man hvordan forebyggende arbeid er en sammensatt oppgave som fordrer samarbeid mellom institusjoner, myndigheter, organisasjoner og andre aktører gjennomgående i hele samfunnet.

I følge Straffelovens paragraf 139 har alle en plikt til å avverge nærmere angitte straffbare handlinger. Avvergingsplikten inntreffer når man holder det for sikkert eller mest sannsynlig at den aktuelle straffbare handlingen vil bli eller er begått. I slike tilfeller opphever avvergingsplikten en eventuell taushetsplikt. Det er også straffbart å medvirke til brudd på avvergeplikten, for eksempel ved å overtale noen til ikke å melde fra til politiet. Denne avvergingsplikten gjelder også i UH-sektoren, men samtidig skal studenter og ansattes yrings- og ikke minst rettssikkerhet ivaretas fullt ut.

6. Trusselbilde

Det tilligger myndigheter som Politiets sikkerhetstjeneste (PST) å gi offisielle trusselvurderinger, som også gjelder UH-sektoren.

7. Forebygging på ulike nivå

Forebygging foregår på ulike nivå og i ulike faser. En vanlig kategorisering er å skille mellom primær, sekundær og tertiær forebygging. Alle tre tilnærmingene kan gjelde UH-sektoren, alt etter hvilke perspektiver og tidshorisonter man har.

- **Primærforebygging** (generell forebygging) handler om å motvirke radikaliseringsprosesser og voldelig ekstremisme i befolkningen i allmennpreventiv forstand, med andre ord før problemet har oppstått.
- **Sekundærforebygging** (selektiv forebygging) er tiltak mot personer som befinner seg i faresonen for å bli radikaliseret, eller som viser tegn til å være på et tidlig stadium i en radikaliseringsprosess, med andre ord når problemet kan eller er i ferd med å oppstå.
- **Tertiærforebygging** (indikativ forebygging) omhandler tiltak mot åpenbart radikaliserede personer, som eksempelvis åpenlyst forfekter ekstremistiske synspunkter.

UH-sektorens fremste oppgave er kunnskapsfremming og dannelse. Studenter ved norske universiteter og høyskoler er myndige personer, og tiltakene bør derfor skille seg fra andre utdanningsnivå. Det er viktig at tiltakene står i forhold til den trusselen radikaliseringsprosessen er. Så langt har Norge i høy grad vært forskånet fra å være en arena for radikaliseringsprosesser slik man har sett i enkelte andre land. Trusselbilder endrer seg imidlertid over tid, og det er viktig at de tiltakene som blir foreslått kan stå seg over tid og i møte med

ulike typer trusler. Uansett hvor mange tiltak man iverksetter og hvor grundig forebyggingsarbeidet er, må man til syvende og sist også at akseptere at det er umulig å redusere all risiko. Vi må leve med vissheten om at et åpent og fritt samfunn også kan være et sårbart samfunn. Sikkerhet og frihet er to grunnleggende verdier som settes høyt av de fleste mennesker. Problemet er at disse to verdiene ikke kan realiseres fullt ut samtidig.

8. Tiltaksliste

Tiltakene er delt i tre hovedkategorier – **meningsbrytning/tillitsbygging, studentvelferd** samt **sikkerhetsrettede tiltak** – med flere punkter under hver av disse. De aller fleste kvalifiserer seg som forebyggende, mens enkelte kan sies å være i grenselandet mot «håndterende», altså tiltak man setter inn som tertiærforebygging eller for å unngå akutt hendelser.

Tiltakslisten bør der det er mulig inngå som en del av eksisterende strukturer og funksjoner, og inkluderes i arbeidet for å styrke det generelle læringsmiljøet. Et godt, inkluderende læringsmiljø fremmer ikke bare studentenes læring, det legger også grunnlaget for at de kan bli trygge, kreative og kritisk tenkende. Dette inngår også i den overordnede målsettingen om å dyrke akademisk frihet.

1. **Meningsbrytning og tillitsbygging:** Sette som mål at universiteter og høyskoler skal stimulere til enda mer debatt og fri meningsutveksling, både internt på campus og ut mot samfunnet. Her defineres meningsbrytning som en verdi i seg selv, som et ledd i å motvirke polariseringen i samfunnet. Hensikten vil blant annet være å sørge for at enkeltpersoners og minoriteters stemme blir sett og hørt, ikke bare de som roper høyest eller har flertallet med seg. Norske studenter og vitenskapelige ansatte har rett til å uttrykke meninger ideer, utvikle forskning og prosjekter uten å måtte frykte sensur eller sanksjoner.
 - a. Oppfordre og inspirere egne lærerkrefter til å stimulere den frie debatten og bringe nye synspunkter til torgs, og invitere gjesteforelesere som kan bidra til samme formål.
 - b. Arrangere flere arenaer for meningsutveksling, type akademiske «speakers corner», som kan få frem både stemmer og motstemmer.
 - c. Lær hverandre bedre å kjenne! Gi rom for diskusjon og personlige synspunkt i forelesningssalen, kollokvier, gruppearbeid eller i veiledningssituasjoner. Inviter studentene og de ansatte til å se og lytte til hverandre, og la dem forstå at forelesere, veiledere, administrativt ansatte og medstudenter er personer de både kan stole på og opponere mot. Tillit er sentralt i disse prosessene.
 - d. Samarbeid og erfaringsutveksling: Legge til rette for at UH-sektoren lærer av og samarbeider med andre offentlige og private samfunnsaktører som har erfaring med tilsvarende forebyggings-arbeid, så som grunnskolen, politi eller ulike trossamfunn. Å samarbeide effektivt med andre relevante aktører kan være en fruktbar tilnærming for UH-sektoren i flere sammenhenger enn bare det som gjelder radikaliserings og ekstremisme. For at dette samarbeidet skal lykkes er det viktig å dele forskningsbasert kunnskap og praktisk erfaring, og lære av hverandre.
 - e. Det er viktig å klargjøre hvilke arrangementer og aktiviteter som ikke bør tillates på campus, og hvem som har ansvar for å gi råd om dette. Ytringsfriheten er viktig, men ikke absolutt. Det finnes flere lovfestede begrensninger i ytringsfriheten, som forbud mot å fremsette trusler, ærekrenkelser, privatlivskrenkelser, trakassering og grovt pornografiske, diskriminerende og hatefulle utsagn. Både institusjonsledelse, samskipnader og studentforeninger må være bevisst på hvilke organisasjoner som bruker campus. Her er det viktig å kombinere stor takhøyde for organisasjonsfrihet og debatt

med et bevisst blikk på hva de ulike organisasjonene og foredragsholderne står for og hvordan de jobber, samt hva som er lovlig.

2. **Studentvelferd og læringsmiljø:** Det er universitetene og høyskolene som har ansvar for studentenes læringsmiljø. De er som regel tilknyttet en studentsamskipnad, som i samarbeid med lærestedene skal ta seg av studentenes velferdsbehov. Derfor er et overordnet tiltak å styrke inkluderende arbeid som dyrker fram og ivaretar godt læringsmiljø og god studentvelferd. Det er særlig viktig å sette fokus på studenters psykiske helse og opplevelse av ensomhet og utenforskap. I dette ligger en økt satsing på samskipnader og studentorganisasjoners allerede etablerte virkemidler og verktøy som motvirker alenegang og promoterer inkludering og integrering. Også her fins det internasjonal støtte i RANs rapport: «*Awareness of the risk of recruitment and exploitation of vulnerable students by extremists is best integrated into existing student welfare capacities.*» Denne typen tiltak vil gagne alle studenter, men kan også ha en positiv effekt for å forhindre radikaliseringsprosesser. Samtidig er det viktig at slike tiltak ikke fremstår som stigmatiserende, da dette kan virke mot sin hensikt.
 - a. Særlig oppfordres det til å iverksette tiltak som styrker fellesskapsfølelsen, motvirker diskriminering og ivaretar mangfoldet av studenter.
 - b. Styrke tilbudet om psykolog- og rådgivningshjelp. Prester eller andre religiøse rådgivere som er vant til å ta imot troende fra alle religioner, spiller også en viktig rolle i studentvelferden.
 - c. Gi målrettet støtte direkte til studentorganisasjoner og støtteordninger som har inkludering, tillitsbygging og sosial fellesskap som formål.
 - d. Forsterke faglig tilbakemelding og veiledning, noe det er dokumentert at studentene ønsker mer av. Faglig oppfølging av den enkelte student eller gruppe av studenter kan ha en forebyggende effekt.
3. **Sikkerhetsrettede tiltak:**
 - a. Forankring og involvering: Forebygging av radikaliseringsprosesser og voldelig ekstremisme er et lederansvar. Relevante aktører må involveres i forebyggingsarbeidet. Et viktig moment her er risikoerkjennelse. Økt involvering vil bidra til økt forståelse og vurdering av risiko.
 - b. Systematiske ROS-analyser: Virksomheten skal jevnlig utarbeide og oppdatere risiko- og sårbarhetsanalyser (ROS) som grunnlag for å kartlegge hvilke tiltak som er aktuelle for forebygging av radikaliseringsprosesser og voldelig ekstremisme. De som gjennomfører ROS-analyser må ha relevant og oppdatert tilgang til kunnskap om fremvekst av radikaliseringsprosesser og voldelige ekstremisme.
 - c. Infrastruktur: Ved om- og nybygging, lokalisering og relokalisering er det viktig med forutgående ROS-analyser og en arkitektonisk utforming som stimulerer til et åpent, transparent og sosialt inkluderende arbeidsmiljø for studenter og ansatte, samtidig som behov for sikringstiltak identifisert i analysen ivaretas.
 - d. Håndtering av bekymring: Hvis man er bekymret for potensielle radikaliserings- og ekstremiseringsprosesser hos enkeltpersoner eller i grupperinger, bør det være mulig å rådføre seg med fagfolk, ansatte, tillitsvalgte eller andre personer man har tillit til. I denne sammenhengen bør institusjonene opparbeide seg kunnskap om radikaliserings- og ekstremiseringsprosesser for å understøtte en felles ansvarlighetskultur. Kilde til bekymring kan være utsagn i offentligheten, i publikasjoner, i undervisningsrom, på sosiale medier mm. Tegn som kan gi grunn til bekymring fins det mer informasjon om under punkt 9.

- e. Kontaktpunkt: Etablere en egen knapp eller fane på sikresiden.no hvor råd og retningslinjer for hvordan man skal håndtere en bekymring eller usikkerhet er beskrevet. Teksten på sikresiden.no utarbeides sammen med PST og vitenskapelige og faglige ressurser i sektoren. Det kan være aktuelt å opprette kontaktpunkt f.eks. hos PST – der bekymringer kan mottas. Hensikten med kontaktpunktet er mer langsiktig forebygging og ikke håndtering av akutte hendelser, som allerede er beskrevet på sikresiden.no.

Denne tiltakslisten må jevnlig revurderes og revideres på bakgrunn av endringer i samfunnet og trusselbildet. Like viktig er det å innse at man aldri kan fjerne risikoen for radikaliserings og voldelig ekstremisme, men man kan jobbe for å erkjenne utfordringen og redusere risikoen for at slike fenomener vokser.

9. Relevante dokumenter og lenker

- Kunnskapsdept 2016: «Styringsdokument for arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap i kunnskapssektoren»
- Justis- og beredskapsdept 2014: «Handlingsplan for radikaliserings og voldelig ekstremisme»
- Justis- og beredskapsdept 2015: «Nasjonal veileder for forebygging av radikaliserings og voldelig ekstremisme»
- NIBR, HiOA, KS, Justis- og beredskapsdept 2016: «Forebygging av voldelig ekstremisme - kommunenes rolle»
- Utdanningsdirektoratet og Politidirektoratet 2015: Alvorlige hendelser i barnehager og utdanningsinstitusjoner - veiledning i beredskapsplanlegging.
- Regjeringens nettside om radikaliserings, løpende oppdatert:
<https://www.regjeringen.no/no/sub/radikalisering/id2001759/>
 - Om mulige tegn til bekymring:
<https://www.regjeringen.no/no/sub/radikalisering/bekymret/Mulige-bekymringstegn/id762528/>
 - Om begreper, ord og uttrykk i arbeidet mot radikaliserings og ekstremisme:
<https://www.regjeringen.no/no/sub/radikalisering/veileder/begreper-ord-og-uttrykk/id2398413/>
 - Se også nettsiden til det danske Nationalt Center for Forebyggelse af Ekstremisme:
<https://www.stopekstremisme.dk/er-du-bekymret/hvilke-tegn-skal-du-vaere-opmaerksom-pa>
- PST 2018: Trusselvurdering 2018.
- PST, NSM & Politidirektoratet 2015: «Terrorsikring. En veiledning i sikrings- og beredskapstiltak mot tilsiktede uønskede handlinger»
- Kunnskapsdepartementet 2015: «Risiko- og sårbarhetsanalyse av kunnskapssektoren.»
- Isaksen, T., R. 2018: Beredskapskonferansen. Kunnskapsministerens tale fra Beredskapskonferansen.
<http://www.uis.no/getfile.php/13405289/SEROS/Beredskapsrådet/Kunnskapsministerens%20tale%20til%20BR-konferanse%205.1.18.pdf>
 - Beredskapskonferansen 2018, øvrige foredragsholdere: Mona Wille, Kai Steffen Østensen, Charlotte Søyland, Sissel H. Jore, Anne Birgitta Nilsen, Ingrid Lund, Tore Bjørge med flere. Link til foredrag: <https://www.uis.no/samfunn-og-samarbeid/konferanser-og-moteplasser/konferanser/beredskapsradets-konferanse-2018/foredrag/>

- Oslo Politidistrikt, Oslo kommune: «HANDLINGSPLAN 2018-2021 mot hatkriminalitet og voldelig ekstremisme i Oslo, Salto - sammen lager vi et trygt Oslo»
- Forsvarets Forskningsinstitutt 2018: «Radikalisering – en studie av mobilisering, forebygging og rehabilitering» - Viten, forskningsfaglig rapport nr 1. 2018, <https://www.ffi.no/no/Rapporter/18-01591.pdf>
- Universitets- og høgskolerådets arbeidsgruppe mot mobbing og trakassering i UH-sektoren: <https://uhrmot.no/>
- Dembra, et tilbud om kompetanseheving for skoler for forebygging av antisemittisme, rasisme og udemokratiske holdninger: <http://dembra.no/>
- Scholars at Risk, et nettverk av akademiske institusjoner som arbeider for å forsvare og støtte grunnleggende prinsipper som akademisk frihet og akademiskenes menneskerettigheter over hele verden: <https://www.scholarsatrisk.org>



Rådet for samfunnssikkerhet og beredskapssektoren
c/o sekretariatet,
Universitetet i Stavanger
4036 STAVANGER

Deres ref

Vår ref

Dato

2018/12029-RUJ

05.11.2018

Hørings svar fra UiB - Tiltaksplan mot radikaliserings og voldelig ekstremisme

Universitetet i Bergen mener arbeid mot radikaliserings og voldelig ekstremisme i UH-sektoren er viktig, og støtter opp under forslaget som foreligger.

Vi har følgende kommentarer til det Beredskapsrådet ber om tilbakemelding på:

- *om tiltakene oppleves som viktige og relevante for institusjonen – herunder om noen av tiltakene er kontroversielle i et universitetspolitisk perspektiv.*

Vi vurderer at tiltakene gir en god balanse mellom akademisk frihet, meningsbryting og tillitsbygging.

- *om de er i overensstemmelse med aktiviteter og satsinger som allerede er planlagt eller igangsatt – og derfor ikke representerer nye aktiviteter, men bygger opp under og støtter*
- *om institusjonene har forslag til andre eller flere tiltak*

Når det gjelder ift tiltakspunkt nr. 3 Sikkerhetsrettede tiltak, tiltak d og e, har vi følgende presisering: UH-institusjonenes ansvar knyttet til radikaliserings og ekstremisme må være av forebyggende karakter, herunder å sørge for et inkluderende læringsmiljø.

I tillegg bør institusjonene ha ansvar for å varsle ved bekymringsfull adferd knyttet til radikaliserings og ekstremisme hos studenter. Det forutsettes at oppfølging av eventuelle personer med bekymringsfull atferd skal være politiets/PSTs oppgave.

For øvrig vil vi bemerke at det høringsfristen gitt av Beredskapsrådet var i knapteste laget.

Vennlig hilsen

Dag Rune Olsen
rektor

Kjell Bernstrøm
universitetsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen håndskrevne signaturer.



UNIVERSITETET I BERGEN

Studieadministrativ avdeling

Fadderkomitéene ved fakultetene
 Studentutvalgene ved fakultetene
 Studentparlamentet
 Kulturstyret, Det akademiske kvarter
 Stiftelsen Hulen

Deres ref	Vår ref	Dato
	2013/3499-PEH	06.03.2018

Utlysning av sentral pott til fadderarrangementer i 2018

Universitetet i Bergen besluttet i 2011 å opprette en sentral pott til aktiviteter i fadderuken. Midlene ble øremerket til integrering av nye studenter i student- og universitetsmiljøet.

Bakgrunn for opprettelsen av potten

Fadderuken er en viktig del av studentenes første møte med universitetet og legger et grunnlag for studentenes integrering i miljøet, både faglig og sosialt. Derfor er det et mål at fadderuken inneholder et bredt spekter av aktiviteter som legger til rette for at studentene får hjelp til praktiske gjøremål, blir kjent med sine medstudenter, introduseres for bredden av studentorganisasjoner, og får utforsket universitetsområdet og Bergen by. Fadderuken skal by på aktiviteter som reflekterer mangfoldet i studentmiljøet.

Fadderuken skal være åpen og inkluderende for alle nye studenter. Det er særdeles viktig å legge til rette for at internasjonale studenter, voksne studenter og studenter med funksjonsnedsettelse kan delta på arrangementene.

Hvem kan søke?

Det er primært fadderkomiteene ved fakultetene og studentorganisasjonene i Bergen som kan søke om midler fra UiBs sentrale pott til aktiviteter i forbindelse med avviklingen av fadderuken ved UiB høsten 2018.

En enkelt fadderkomitee kan søke om midler alene eller flere fadderkomiteer kan slå seg sammen om en søknad. Dersom flere fadderkomiteer søker sammen, må det gå tydelig frem hvilket fakultet som er hovedansvarlig for arrangementet og hvem som skal motta midlene.

Studentorganisasjonene kan også søke om midler enten alene eller i samarbeid med fadderkomiteene. Dersom studentorganisasjoner søker sammen med fadderkomiteer, er det viktig å informere om hvem som er hovedansvarlig for arrangementet i søknaden.

Dersom flere ulike studentorganisasjoner/-grupper ved samme fakultet søker, må alle søknadene inn i rett tid, slik at alle kan bli behandlet samtidig. Fakultetet må om nødvendig bistå med dette.

Hva kan det søkes om midler til?

Arrangement som har en solid faglig, kulturell, friluft eller sportslig profil vil vektlegges i vurderingen av søknadene. Faglige arrangement kan for eksempel være en fagdag eller et

Telefon 55580000
 postmottak@uib.no
 Internett www.uib.no
 Org no. 874 789 542

Studieadministrativ avdeling
 Telefon 55589314

Postadresse
 Postboks 7800
 5020 Bergen

Besøksadresse
 Langes gate 1-3
 Bergen

Saksbehandler
 Per Gunnar Hillesøy
 +47 55 58 21 38

arrangement med vitenskapelig ansatte. En debatt, en konsert, en kinoforestilling er eksempel på kulturelle arrangement. Arrangement med friluftprofil kan være et orienteringsløp, mens handballkamper, fotballturneringer osv. er eksempel på arrangement med en sportslig profil. Arrangementer med rusfri eller i hovedsak rusfri profil kan være av mange slag. Også for disse må det legges vekt på at de er inkluderende, samt at kostnadene holdes på et rimelig nivå.

Studenthuset Det Akademiske Kvarter er en viktig del av studentkulturen i Bergen. Et samarbeid med Kvarteret om gode arrangement som inkluderer de nye studentene i studentmiljøet, der fadderkomiteen står som arrangør, vil bli prioritert foran andre arrangement. Et tett samarbeid mellom fadderkomiteene og Kvarteret i søknadsprosessen og i videre planlegging og avvikling av fadderarrangementene på Kvarteret er en forutsetning for tildeling av støtte.

Andre forslag til aktiviteter som ikke umiddelbart faller under de nevnte kategoriene, men som har potensial til å bli et kvalitativt godt tiltak i fadderuken, vil bli vurdert.

Det kan søkes om midler til hele eller deler av et arrangement i fadderuken, og søknadene behandles enkeltvis. Søknadene vil bli vurdert opp mot helheten i programmet ved fakultetet. Søknadene vurderes også i lys av den helhetlige søknadsmassen ved de andre fakultetene.

Søknaden(e) må inneholde:

- En tekst som beskriver i detalj det aktuelle arrangementet det søkes om midler til
- Navn på involverte fakultet og/eller studentorganisasjon
- Navn og kontaktinformasjon til fadderleder eller leder av studentorganisasjon
- Navn og kontaktinformasjon til ansvarlig for de aktiviteter det søkes midler til
- For fadderkomiteene må det legges ved et forslag til helhetlig fadderprogram
- Et budsjettforslag til aktiviteten/arrangementet det søkes midler til
- Vi ber om at søknaden sendes i Word-format.

Ved tilslag på søknaden, skal det etter fullført arrangement sendes inn en kort rapport og regnskap for bruk av midlene. Eventuelle restmidler skal returneres. Det er en forutsetning for ny tildeling at tidligere års rapporter og regnskap er godkjente.

Frist for oversending av søknader er mandag 26. mars.

Vi beklager at denne utlysningen kommer noe sent. For spørsmål til utlysningen, ta gjerne kontakt med:

Per Gunnar Hillesøy
sekretær for Læringsmiljøutvalget
E-post: per.hillesoy@uib.no

Vennlig hilsen

(Sett inn ledernavn)
(sett inn stilling)

Per Gunnar Hillesøy
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen håndskrevne signaturer.

Kopi: Fakultetene, Universitetsdirektørens kontor